

Moravsko. Pred tednom je umrl staročeški deželni in državni poslanec dr. Jos. Fanderlik. Namesto njega bode gotovo kak Mladoček izvoljen. — Olumuški knezonadškof dr. Kohn so postali cesarjev tajni svetovalec.

Stajarsko. Pred tednom je »Neue Freie Presse« s kislim obrazom izjavila, da bode državni zbor celjsko slov. gimnazijo dovolil; kajti za njo so tudi Poljaki. — Zadnji ponedeljek zvečer je bil velik shod katol. konservativnega ljudskega društva v Gradcu.

Koroško. Narodni zastop občine Tolsti vrh je sklenil, da bode za občino Tolsti vrh osnoval lastno solo s slovenskim učnim jezikom. Tudi se je v isti seji sklenilo slovensko uradovanje. — Občina Bistrica v Rožu je imenovala poslanca Ghona častnim občanom. Zaradi kakih zaslug?

Kranjsko. Prezv. knezoškof so izdali pastirski list o potresu. Milo tolažijo ponesrečene vernike ter zaobljubijo za Ljubljano vsakoletno procesijo s presv. R. Telesom na veliko noč in pet večnih sv. maš. — Deželni zbor se snide prve dni junija. — Zadnje nedeljo je bil shod katol. izobraževalnega društva v Begunjah nad Cerknico. — Dne 16. t. m. se je odprla nova pošta v Selcah pri Škofji Loki.

Primorsko. Dne 9. in 10. t. m. so bile v pričo svetlega cesarja velike slavnosti v Pulju. Blagoslovila in v morje se je spustila vojna ladja »Monarch« ter so bile pomorske vojaške vaje. Slovensko in hrvaško ljudstvo je milostnega vladarja povsod navdušeno pozdravljalo s krepkimi živio-klici.

Ogersko. Na vso silo hoče madjarska liberalna vlada, naj se odstrani dunajski papežev nuncij Agliardi, ker potovaje po Ogerskem ni hotel in mogel govoriti zoper krščansko ljudsko stranko. Vsi avstrijski katoličani pa te dni Madjarom v sveti jezi kličejo: Mi ne pustimo, da bi vi s papeževim zastopnikom pometali! — Dne 14. t. m. je gosposka zbornica tretjkrat zavrgla postavni načrt o brezverstvu. Banffyjevo ministerstvo je pobito in že pobira šila in kopita.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče so izdali pismo na vse vernike, v katerem jih opominjajo, naj pred binkoštni prosijo Boga sv. Duha, da bodo katoličani jedini, razkolniki pa se naj vrnejo v naročje katol. cerkve. — Dne 9. maja so bili avstrijski poljski romarji pri papeževi sv. maši.

Italijansko. Vendar so volitve v poslansko zbornico razpisane! Vršile se bodo dne 26. t. m.; dne 8. junija se že snidejo poslanci. Teh volitev se zvesti katoličani ne bodo udeleževali, ker sedanje italijanske države ne smejo priznavati.

Belgijsko. Med katoliško stranko vre. Velik del se je že odkrušil in se organizoval kot katoliška demokratska (delavska) stranka. Razpor je nastal, ker konservativna stranka v občinskih zastopih delavcem ni hotela dopustiti toliko upliva, kakor ga imajo v zbornici poslancev.

Nemško. Državni zbor je odklonil predlogo proti prehucuhom. Zaradi tega se širijo govorice, da odstopi minister notranjih stvari Köller in pa državni kancelar Hohenlohe. V nedeljo sta bila oba pri cesarju, ki se je z njima dolgo pogovarjal.

Srbsko. Dne 9. maja je dospela v Belgrad kraljica Natalja. Na kolodvoru jo je pozdravil kralj Aleksander in vsi ministri. Tudi ljudstvo jo je povsod navdušeno pozdravljalo. Vse mesto je bilo v zastavah. Naj njen prihod donaša državi srbski mnogo sreče!

Azija. Japonska vlada se je vsled pritiska Rusije, Nemčije in Francije odrekla polotoku Liao-Tungu. Za-

radi tega je japonsko ljudstvo sila razjarjeno in se je bati ustaje, česar se je že bilo bati pred vojsko s Kitajci.

Afrika. Dne 2. t. m. so Francozi na otoku Madagaskar vzeli mesto Marovoay. Prava vojna se začne koncem tega meseca, ker se je do tedaj pridejo vse vojne čete na Madagaskar.

Za poduk in kratek čas.

Spomini na mojo pokojno mamico.

Češki episkop Václav Kosmak; poslov. Ciriljev.

Do sedaj se nisem dal niti besedice v tisk. Greh je, zakopati od Boga prejeti talent, četudi je majhen. Je mnogo pisarjev, kateri z gnusnimi spisi kazijo naše dobro ljudstvo. Mnog izmed njih nima večje nadarjenosti, nego jaz, ali premnog ima grši namen in žalibog več gorečnosti. Zato: »Na boj, mladenič!« Začenjam s spomini na tebe, v Gospodu umrla mamica, ti zvezda mojega življenja! Z nebes gledaj dol name, blagoslovi moja dela, da bom tvoj otrok ne samo po telesu, nego tudi po sreči in duši. Ponosen sem na-te! Sin sem kraljice! Mojej mamici zablščal je okrog čela diadem čednosti. Mamka, prosi za-me, da bož mogla tudi ti biti ponosna na-me — ko umrjem.

Kedarkoli se spomnim katerega izmed umrlih znancev, strepeče mi strahu sree. Vice in včasi tudi pekel mi pride na misel. Spomin na mojo mamico pa mi pada v dušo, kakor majnikovo solnce. Niti enkrat mi je ni domisljija pokazala v vicah. Verujem, da je en Bog; verujem, da je moja mamica pri njem.

Kedar zvečer ugledam zvezdje »voz« imenovano, se vsikdar spomnim svoje mamice. Zastonj sem iskal po vseh kotih svoje notranjosti temu uzroka.

Brezdvomno so bili moja mati prva moja učiteljica zvezdoslovja in mi boljše od vsakega doktorja vcepili kozmologični (svetoslovni) dokaz bilja božjega v sree. Svet mi je mnogo iztrgal; tega materinega učenja ne iztrga mi nikdar.

Bilo mi je pet let. Moj najmlajši bratec, takrat okoli pol leta star, ležal je v zibelki in spal. Bilo je zvečer. Mati so rekli: »Otroci, idite molit, predno greste spat!« Pokleknil so z nami k zibelki ter sklenili spečemu bratu ročice kakor k molitvi. »Otroci, jutri bode god sv. Frančiška Pavlanskega. Naš Franček bo imel praznik. Ne more še revež sam moliti k svojemu patronu; pojdite, da molimo zanj!« Molili smo. Mati so se jokali.

Pri bogateh je ob takih dneh gostovanje in teče šampanjec. Mojej materi so tekale solze — šampanjske kakor angeljske.

Moj oče so bili cerkovnik. Nekoč ni bilo nikogar doma. Mati so šli opoldne sami zvonit. Jaz, takrat še majhen deček, šel sem z njimi v zvonik. Ogledal sem si iz zvonika do tedaj mi neznani svet. Moj Bog, kako je bil mojim mladim očem ta svet velik! Videl sem krasno, rodovitno krajino, žita, travnike, gozde, ribnike; vasi Jakobovo, dalje Ljutogor in celo v vzdaju v megleni daljini Budejovice. Za Budejovicami se je nagnilo nebo k zemlji. »Mamica«, vprašal sem v svoji otroški radovednosti, »je tam doli že konec sveta in se začenjajo tam že nebesa?«

»O ne, moje dete! Ako bi prišel do Budejovic, videl bi zopet nov kos zemlje, in ako bi šel dalje, zopet nov in tako naprej. To se nam le tako dozdeva. Ali da

se nam tako dozdeva, storil je Bog, da bi nas učil. Moramo vedno moliti in biti pridni, da takoj, ko bomo zapustili ta svet, pridemo v nebesa!

Enkrat sem šel z mamico čez polje na obisk. Bili smo ubogi. Obutev je draga. Sezula sva čevljičke in šla bosa. Iti sva morala po strani okoli ribnika, kjer je bilo mnogo drobnega kamenja. »Mamica, mene pika v noge«, sem tožil. »Dete, ne jokaj. Kako še le je pikalo našega Gospoda, ko je šel bos na goro Kalvarijo in še nesel težki križ ter so ga bili in ga zbijali.« — Potegnili so iz žepa rožni venec in začeli moliti. Mene pa ni reč bolelo.

Smešnica. Zdravnik: »Vaša bolna žena je zelo hripava. Zato moram njeno hripavost najprej odpraviti.« — Mož: »Prosim, gospod zdravnik, storite to nazadnje!«

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškof) so že toliko okrevali, da so preteklo nedeljo brali v svoji kapelici sv. mašo. Po vsej škofiji verniki molijo goreče za preljubljenega nadpastirja, naj bi kmalu popolnoma ozdraveli.

(Vojni minister) pl. Krieghammer se je mudil preteklo nedeljo v Mariboru. Ogledal je vsa vojaška poslopja. V kadetski šoli je velikonočni potres napravil škode za 3400 fl. Opoldne je vojni minister obiskal milostlj. knezoškofa.

(Častno občanstvo.) Svetokriske občine na Slatini so imenovala za svoje častne občane naslednje p. n. gospode: Martina Ulčnika, kaplana v Grižah; Jan. Kozinca, župnika v Slivnici pri Celju; Jožela Cerjaka, kaplana v Rogatecu, in dr. Ivana Dečka, odvetnika v Celju.

(Čitalnica v Rušah) priredi na binkoštni ponedeljek na prostornem vrtu gosp. Josipa Muleja veselico s petjem, govori in godbo. Ker je čisti dohodek namenjen našim po potresu ponesrečenim bratom, Kranjcem, vabi odbor k prav obilni udeležbi. Vspored in vse drugo se bodo naznanilo pozneje.

(Bralno društvo v Gornji Radgoni) je pri glavnem zboru izvolilo g. Otona Ploja predsednikom, č. g. Franca Moravca podpredsednikom, g. dr. Fr. Piklna tajnikom, g. Iv. Pelcna blagajnikom, č. g. Jakoba Kosarja knjižničarjem in odbornikoma gg. Fr. Kavčiča in Jan. Millerja.

(Iz Novosti) pri Gornjemgradu. Dne 5. maja t. l. so bili voljeni v županstvo sledeči gg. posestniki: županom Jakob Tesovnik p. d. Podmirščak; prvim obč. svetovalcem: Anton Strnad p. d. Rebersčak; drugim obč. svetovalcem: Anton Trepelj p. d. Rifelj; tretjim obč. svetovalcem pa Anton Matjaž, p. d. Matjaž. Kakor tukaj v obče, tako so tudi navedeni sami vrli in zanesljivi narodnjaki.

(Javna zahvala.) Častiti g. župnik v Ločah, Anton Lednik, so podsredskim posestnikom Francu Levstiku, Jožetu Preskerju in Janezu Agrešu, katerim je letošnje velikansko plazovje skoro vsa posestva uničilo, blagodušno vsakemu po 5 gld. podarili. Bog jim obilno povrni!

(Poskuševalni vinograd) bode napravila država pri Sv. Miklavžu v občini okolica Šmarje. Vzela je v to svrhu od starih posestnikov v najem za 12 let blizu tri orale vinogradov.

(Štrajk v Velenju.) Dne 29. m. m. začeti štrajk velenjskih premogarjev je končan. V torek dne 7. t. m. so se vsi štrajkujoči premogariji zopet dela lotili.

(Potres.) V noči od soboto do nedelje se je čutil potres v Reki, ki je trajal nekoliko sekund. Viseči predmeti so se gugali, nekateri pa celo padli na tla. — V Pulju v Istri je bil 13. t. m. proti polnoči močen valovit potres, ki je trajal katic 5 sekund. — V Ljubljani se je 15. t. m. zjutraj ob 1/4. uri čutil slab sunek. Prebivalstvo je ostalo mirno.

(Za ponesrečeno Ljubljano) in okolico se je po lavantinskih cerkvah dozdej nabralo 2440 gold., kateri znesek je preč. škofijstvo odposlalo preč. ljubljanskemu škofijstvu.

(Nesreča v gozdu.) Dne 4. t. m. je posestnik Jakob Zdolšek v Srzovici pri Ponikvi s hlapcem in dninarjem v hosti bukev podiral. Ko bukev pade, zadene z vršičem deklo Ano Trbovc tako nesrečno, da je še tisti dan umrla.

(Izredno klasje ali kaj?) »Nemški« dopisnik iz Ormoža poroča »Mariboržanki« z dne 12. maja, da so žita okoli Ormoža prav lepa in da ima rž (Kornähren) 75cm, torej 3/4 metra dolgo klasje! Oni dopisnik pač dobro ne pozna nemščine, »Mariboržanka« pa ne rži.

(Nesreča.) Dne 6. t. m. je šel Jakob Lapornik, posestnik v Razborju pri Zidanem mostu, s hlapci v hosto neke smreke podirat. Opoldne je bilo drevo že »nagnano«, ko dojde Sletni sinek k obedu vabit. Med podiranjem se drevo ovali na kraj, kjer so delavci z otroki stali, in omahne. Med splošnim begom spodtakne se dečko in pade, smreka ga zadene in mu zmečka glavo.

(Nezakonska mati.) Dekla Helena Senica v Zabukovju nad Sevnico je dne 19. aprila porodila deklico, jo takoj umorila in truplo v gozdu zakopala, ne da bi domači kaj o tem vedeli. Dne 7. t. m. pa je orožnik temu hudodelstvu prišel na sled ter ničvredno deklino izročil sodišču.

(Sneg.) Danes, 16. maja, je zjutraj začelo dežiti, kakor bi iz skafa vlival, ob 9. uri dopoldne pa v Mariboru snežiti, kakor ob sv. treh Kraljih. Sneg je dopoldne vse pobelil in na drevju mnogo škode napravil. Bog nas varuj slane, ako se naglo zjasni!

(Umrl) je 13. t. m. vpokojeni ruski župnik č. g. Valentin Frass pri Sv. Barbari pri Vurbergu v 91. letu svoje dobe. Svetila mu večna luč!

(Osebnosti.) Poštni kontrolor g. Ferdinand Resman je premesčen iz Maribora v Gradec. — Poštni sprevoznik Tom. Pirker v Mariboru je dobil srebrni križec za zasluge.

(Bela žena.) Dne 10. t. m. je umrl v Šmarju odvetniški koncipijent dr. Hugon Kartin. Pogreba dne 12. t. m. se je udeležila ogromna množica ljudstva, zastopniki »Triglava«, »Ljubljanskega Sokola« in drugih društev.

(Pogreb) č. g. Franca Keneta, bivšega župnika sladkogorskega, je dne 11. t. m. bil velikansk. Pridigovali so vlč. g. dekan Fr. Jug. Vernega ljudstva se je pa zbralo na Sladki gori več, nego o največjih shodih.

(Davica.) Več solarjev v Magdalenskem predmestju in Studencih pri Mariboru je za davico zbolelo in nekaj umrlo. Vsled tega so ondi ljudske šole zaprte za 14 dni.

(Slovensko društvo v Gradcu.) Namestništvo je dne 25. aprila potrdilo ustanovitev »slovenskega izobraževalnega in zabavnega društva »Edinost« v Gradcu«. Društvu je namen izobraževati svoje člane, skrbeti za zabavo in gojiti družabno življenje. Ta svoj namen bode dosegalo s čitalnico, gojenjem petja in glasbe, s predstavljanjem dramatiških iger, predavanji in vesellicami. Redni člani morejo biti Slovenci, stanujoči v Gradcu ali njega okolici. Ustanovnina znaša 10 kron, podpornina na leto 4 krone. Občni zbor društva »Edinosti« je bil v nedeljo, dne 12. maja.